

JEL M21, O31

Ямненко Галина Євгенівна

к.е.н., доцент

Київський національний економічний
університет ім. Вадима Гетьмана,
Україна

ORCID: 0000-0001-9927-3970

e-mail: yamnenko@kneu.edu.ua

Yamnenko Halyna

PhD in Economics, associated professor

Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman, Ukraine

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КРІЗЬ ПРИЗМУ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙ

INCREASING THE COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES THROUGH THE PRISM OF CREATING INNOVATIONS

Анотація. У дослідженні охарактеризовано взаємозв'язок між інноваціями та конкурентоспроможністю підприємства. Інновації розглядаються в контексті сталого розвитку, підкреслено важливість інтеграції екологічних і соціальних аспектів у бізнес-моделі.

Ключові слова: підприємство, конкурентоспроможність, інновації.

Abstract. The research has characterized the relationship between innovation and enterprise competitiveness. Innovations are considered in the context of sustainable development, and the importance of integrating environmental and social aspects into business models is emphasized.

Keywords: enterprise, competitiveness, innovation.

В умовах глобалізації та швидкого технологічного прогресу інновації стали важливою передумовою для успішного функціонування підприємств. Світ змінюється з неймовірною швидкістю. Нові технології, зміни в поведінці споживачів, глобалізація – все це створює нові можливості та загрози для бізнесу. Інновації дозволяють підприємствам швидко адаптуватися до цих змін і залишатися конкурентоспроможними.

Зв'язок між інноваціями та конкурентоспроможністю зводиться до усталених теоретичних засадах. Зокрема, ресурсно-орієнтований підхід передбачає, що конкурентна перевага підприємства базується на його унікальних і цінних ресурсах, можливостях, компетенціях та здібностях [2]. Інновації, як стратегічний актив, можуть бути джерелом стійкої конкурентної переваги, вирізняючи підприємство та створювати перешкоди для входу на ринок. Проте механізми, за допомогою яких інновації перетворюються на стійку конкурентну перевагу, є складними та залежать від відповідного економічного середовища.

Практика показує, що інноваційність перестала бути просто бажаною характеристикою для підприємства; вона стала передумовою довгострокового успіху. На сучасному ринку підприємства, які не впроваджують інновації, ризикують швидко застаріти.

Ринок стає все більш насиченим. Щоб виділитися серед конкурентів, компанії повинні пропонувати щось унікальне. Інновації дозволяють розробляти нові продукти, послуги та бізнес-моделі, які відрізняються від пропозицій конкурентів.

Сьогодні споживачі стають все більш вимогливими. Вони шукають персоналізовані рішення, високу якість і нові враження. Інновації дозволяють задовольнити ці потреби та перевершити очікування клієнтів. Інновації насправді стосуються вирішення незадоволених потреб клієнтів. Проводячи додаткові дослідження поведінки клієнтів, уподобань і проблемних точок, підприємства можуть створювати справді цінні продукти та послуги завдяки покращенню якості, розширенню функціональності, зниженню витрат тощо.

Підвищення обізнаності споживачів та інвесторів щодо екологічних і соціальних питань зробило сталий розвиток стратегічним пріоритетом. Підприємства, які інтегрують стійкі практики у свої основні бізнес-моделі, отримують конкурентну перевагу не лише завдяки зменшенню впливу на навколишнє середовище, але й задовольняючи зростаючий попит споживачів на екологічно чисті продукти [1, 4].

Інновації в технологіях, процесах чи організаційних структурах є ключовими факторами конкурентної переваги та ефективності сучасних підприємств. Ці інновації характеризуються здатністю трансформувати способи ведення бізнесу шляхом інтеграції передових технологій, оптимізації процесів за допомогою автоматизації та прийняття рішень на основі даних, а також розробки більш гнучких організаційних структур. Крім того, культурні та поведінкові зміни на підприємствах мають вирішальне значення для підтримки цих інновацій, гарантуючи, що вони не тільки впроваджуються, але й зберігаються протягом тривалого часу.

Повсюдний вплив цифрових технологій змінює динаміку конкурентної боротьби. Підприємства повинні ефективно керувати цифровою трансформацією, використовуючи потенціал аналітики даних, штучного інтелекту та автоматизації. Однак цифровий розрив створює додаткові виклики.

Залучення, розвиток та утримання кваліфікованих працівників є критично важливим елементом для розвитку інновацій. Інтенсивна конкуренція за таланти вимагає надійної стратегії управління талантами та культури, яка сприяє інноваціям та добробуту працівників [3].

Отже, інновації – це не просто тактичне рішення; це стратегічний імператив для бізнесу, який прагне процвітати в конкурентному та динамічному середовищі. Інвестуючи в дослідження і розробки, розвиваючи культуру інновацій та ефективно керуючи інноваційним процесом, підприємства можуть досягти успіху в довгостроковій перспективі. Крім того, сприяння відкритим

інноваціям, використання цифрових технологій, пріоритетність сталого розвитку та інвестиції в таланти є важливими для досягнення та утримання конкурентних переваг.

Література

1. Carroll S., Verbin I., Jhanji A., Williams M., Wilson S. Creating competitive advantage through sustainability. Grant Thornton. 2021. Режим доступу: <https://www.grantthornton.global/en/insights/articles/creating-competitive-advantage-through-sustainability/#>
2. Malhotra G., Dandotiya G., Shaiwalini S., Khan A. and Homechaudhuri S. Benchmarking for organisational competitiveness: a resource-based view perspective. Benchmarking: An International Journal. 2024. Режим доступу: <https://doi.org/10.1108/BIJ-09-2023-0668>
3. Talent Management: A Strategic Imperative for Technology Business Leaders. Iteratorshq. 2023. Режим доступу: <https://www.iteratorshq.com/blog/talent-management-a-strategic-imperative-for-technology-business-leaders/#>
4. Tansan B., Lang N., Meyer M., Gökbulut A., Ivers L., Hutchinson R., Santamarta S., Azevedo D., and Chan T. The Sustainability Imperative in Emerging Markets. BCG. 2023. Режим доступу: <https://www.bcg.com/publications/2023/the-importance-of-sustainability-in-business#>

References

1. Carroll, S., Verbin, I., Jhanji, A., Williams, M., Wilson, S. (2021). Creating competitive advantage through sustainability. Grant Thornton. Режим доступу: <https://www.grantthornton.global/en/insights/articles/creating-competitive-advantage-through-sustainability/#>
2. Malhotra, G., Dandotiya G., Shaiwalini, S., Khan, A. and Homechaudhuri, S. (2024). Benchmarking for organisational competitiveness: a resource-based view perspective. Benchmarking: An International Journal. Режим доступу: <https://doi.org/10.1108/BIJ-09-2023-0668>
3. Talent Management: A Strategic Imperative for Technology Business Leaders. (2023). Iteratorshq. Режим доступу: <https://www.iteratorshq.com/blog/talent-management-a-strategic-imperative-for-technology-business-leaders/#>
4. Tansan, B., Lang, N., Meyer, M., Gökbulut, A., Ivers, L., Hutchinson, R., Santamarta, S., Azevedo, D., and Chan, T. (2023). The Sustainability Imperative in Emerging Markets. BCG. Режим доступу: <https://www.bcg.com/publications/2023/the-importance-of-sustainability-in-business#>